

Məktubların harayı

Didərgin yurdaşlarımız itirdikləri torpaqlara qayıtmayınca, on minlərlə şəhidimizin qanı alınmayınca, düşmən tapdağındaki torpaqlarımızda üçrəngli bayraqımız dalğalanmayınca bu xalq sakitləşməyəcək

"Hörmətli Prezident, cənab Ali Baş Komandan! Mən Ağdam rəyonu 36 sayılı məktəbin 11-ci sinif şagirdiyəm. Erməni təxribatlarının həmişə şahidi olmuşuq və mənfur düşmən indi də təxribatlarını davam etdirir. Son günlər Milli Ordumuzun erməni təxribatlarına tutarlı cavab verməsi hamımızı qırurlandırdı. Biz bu uğurlara ürkədən sevinirik. İnaniqli ki, yaxın vaxtlarda işgal altındakı bütün rayonlarımız Sizin rəhbərliyiniz və qətiyyətinizle azad ediləcək. Əminlik ki, o gün uzaqda deyil. Vətənimiz uğurunda döyüşməyə hər an hazırlıq. Biz Vətənimizin və Sizin müsələhət əsgərinizik".

Xətai rayon sakini Vəliyev Yaşar Ceyhun oğlunun insanı qürurdan kövəldən bu setirləri ermənilərə qarşı apəl döyüsləri zamanı Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə ünvanlanan minlərlə məktublardan biridir. Ordumuzun təmas xəttində qazandığı ugurlardan ruhlanan ölkə vətəndaşları, eləcə də Türkiyə, Rusiya və digər ölkələrdə yaşayan milyonlarla soydaşlarımız prezidentin ünvanına döyüş ruhlu, qürur dolu məktublar ünvanlaşdırıldı. Məktəblilərin, tələbələrin, mühərbiə veteranlarının, qız və qadınların, qocaların düşmənə qarşı vuruşmaq, torpaqlarımızı xilas etmek, qisas və qələbə arzusu döyündürdü bu məktubların her sətrində. Döyüşə can atan, torpaqlarımızı düşmən işgalindən xilas etmək əzmi ilə alışib-yanan insanlar idı bu məktubların müəllifləri. Mühərbiə könlülli yollanmaq üçün yaşı sərhədi də itdi. "Dörd günlük mühərbiə" ərzində vətəndən uzaqlarda təhsil alan tələbələrimizin dilindən "Biz hazırda xaricdə olsaq da Vətənimiz uğrunda döyüşməyi hər zaman özümüzə borc bilirik. Yetər ki, əmr edin, cənab Ali Baş Komandan! Biz torpaqlarımızı düşmən tapdağından azad etməyi özümüzə şəref bilirik. Biz gənclər Sizin əmrinizi gözləyirik" sözlərini eşidirdik. 15 yaşlı Nərmin Rauf qızının "Yaşımın az olmasına baxmayaq, mən də əsgərlərimizlə birlikdə torpaqlarımızı işğaldan azad etmək istəyirəm. Öz ordumuza, ən əsası da Size güvənirik və hər an Vətən uğrunda canımızdan keçməyə hazırlıq"-cümələlərindən qürur duyurduqsə, "Cəbhəde əldə olunmuş qəlebələrə görə Sizi və Azərbaycan xalqını ürkədən təbrik edirəm. Düşmənə vurulan sarsıcı zərbələr hər bir azərbaycanlı ürkədən sevindirir. Mən də öz növbəmdə hər an köməkliyimi göstərməyə hazırlam", - deyə yazan Biləsuvar rayonunun Ağalıkənd kəndindən Cəfərov Nəriman Fərman oğlunun sözləri bizi fərəhdən göz yaşına boğurdusa, "Biz "Bir millət, iki dövlət". Canımızla, qanımızla daim azərbaycanlı qardaşlarımızın yanındayıq. Biz son nəfesimizdək sizinləyik. Vətənimizin müdafiəsi üçün əmrinizi gözləyirik", - deyə qardaş Türkiyədən milyonlarla türk yanımızda olmalarını ifadə edirəm, türk xalqlarının birliyi, vətən övladlarının qeyreti, milli ruhu ilə necə qürur duy-

mamaq, zəfəre inanmamaq olardı? Savaşın eks-sədasi insanların döyüş ruhunun çıxdan ölməsi, vətənpərvərlik hissinin itməsi ilə bağlı bəzən səslənən fikirləri altüst etdi. Elektron məktublarda, hiss-həyəcan dolu kağız parçalarında Ali Baş Komandana ünvanlanan müraciətlərdə Azərbaycan, onun parlaq gələcəyi üçün döyünen qələblərin eks-sədasi, yağı tapdağında qalan torpaqlarımızın iniltisi, şəhidlərimizin ruhu, analarımızın, qız-gəlinlərimizin fəryadı, körpəlerimizin göz yaşı vardi. Həmvətənlərimiz, soydaşlarımız cəbhəyə yollanmaq, xalqımızla bir olmaq, prezidentin, ordumuzun ətrafında sıx birleşmək istəyirdilər. "Dörd günlük mühərbiə" millətimizin hər zaman öz torpağı uğrunda vuruşmağa hazır olduğunu, torpağı canı və qanı bahası ilə qorumağa qadir olduğunu, Milli Ordumuzun qüdretini bir daha sübut etdi.

lazım olan məqamda pələng kimi qalxaçaq. Biz gücümüzü dünyaya göstərdik. Ona görə bu fasilənin özü gözəl bir məqamdır. Biz bunu təkcə özümüz üçün eləmirik, həm də dünyaya "Siz belə istəyirsinizsə, gəlin məsələləri həll edin" mesajını veririk. Çünkü Qarabağ təkcə Azərbaycanın deyil, dünyanın problemidir. Dünyanın hegemon dövlətləri var ki, başqa dövlətlər öz gücünə hiss etdirmək isteyir. İndi qoy onlar gəlib bu məsələni həll etsinlər. Biz bəyəm Ermənistanın torpağına təcavüz etmişik? Dünyaya nə qədər yalan, böhtan yayırlar. İndi də dinc xalqın üstüne düşübələr, insanların evini dağıdır, onları öldürürələr. Biz heç vaxt onlara qarşı bu cür hərəketləri etməmişik. Öz torpağımızı, öz vətəndaşlarımızı müdafiə edirik. Ona görə də nikbin əhval-ruhiyyə qalmalıdır. Ermən tərəfi bilməlidir ki, bircə qarış torpağımızı da onlara verməyəcəyik. Bütün bu

MÜHARİBƏNI BİZ BAŞLAMAMIŞDIQ

Aprel mühərbiəsinin cəmiyyətdə doğruduğu eks-səda xalqımızın qələbə isteyinin təbii olduğunu nümayiş etdirdi. Ziyalılarımız dörd gün davam edən döyüslərdə baş verənlərə nəzər salaraq mühərbiəni pisləsələr də, torpaqlarımız uğrunda savaşın haqq səsini, qocalı-cavanlı insanların, xüsusən də gənclərin döyüşə can atmalarından qürur duyduqlarını bildirirlər.

"Mühərbiə biz başlamamışdıq. Biz düşmənin cavabını verməyə məcbur oluduk. Çünkü dinc əhaliyə o qədər təcavüz oldu ki, onun qarşısını almalı idik. Bununla da Azərbaycan ordusu öz qüdrətini və gücünü göstərdi", - deyə **millət vəkili Aqiyev Naxçıvanlı** dönyanın artıq bu gündən xəbərdar olduğunu qeyd etdi: "Ermənistan və beynəlxalq əlem ordumuzun qüdrətini gördü". Munaqişəni sülh yolu ilə həll etmək istəyən ölkə prezidentinin fikirlərini dəstekləyən millət vəkili belə bir məqamda atəşkəsin en gözəl addım olduğunu qeyd edir: "Hesab edirəm ki, ruh düşkünüyü lazımlı deyil. Qoy yuxulayan Minsk qrupu ayılsın. Mürgüleyən digər beynəlxalq təşkilatlar da bir az hərəkətə gəlşinlər. Qoy bilsinlər ki, Azərbaycan xalqının hissələri ilə oynamaq olmaz. Yəni bu xalq

məsələlər həll olunana kimi Azərbaycan xalqı sakitləşməyəcək. Munaqişə dondurululacaq da qala bilməyəcək. Ermənilər yene atəşkəsi pozarlarsa, yenə də cavablarıni alacaqlar". Orduya qoşulmaq üçün prezidentə və Müdafiə Nazirliyinə müraciət edən gənclərin çoxluğundan fərəhləndiyini bildirən millət vəkili bu axının qarşısını almağın mümkünsüzlüyünü bildirir: "Bu, artıq xalq selidir. Əger belə bir müraciət olsa, yaşı qadınlar da mühərbiəye getməyə hazırlıq. Heç olmasa sarğılar sala bilerik. Bu baxımdan, heç bir ruh düşkünüyüün olacağına inanırıram. Əksinə, bu zəfəri xalq neçə illə idil gözləyirdi. Bu, böyük qələbədir. Biz bütün dünyaya sübut etdik ki, bu, artıq əvvəlki silahsız xalq deyil ki, addadib əlindən Şuşanı alaşınız. Torpaqlarımızı alınmayana qədər Azərbaycan xalqı sakitləşən deyil. Bircə qarış torpağımızı da heç kimə verən deyilik. Biz 4 gün ərzində gedən mühərbi ilə bunu sübut etdik".

ƏGƏR ÇAĞIRIŞ OLSA...

Müsəsər gənclərin döyüş ruhunun ölməsi, vətənpərvərlik hissələrinin itmesi ilə bağlı səslənən fikirlərə etiraz edən **Xalq şairi Sabir Rüstəmhanlı** gəncliyi ittiham etməyin eleyhinədir: "Azərbaycan gəncliyi mürekkeb bir dövrdən keçib, eziyyətlər

görüb. Onlar bu gün Vətənə bu qədər bağlıdır, bütün əzabların üstündən keçip yene "Mən vuruşaram" deyirlərse, bu, qəhrəman bir nəsildir". Bu gün Azərbaycan, belə də bütövlükde türk dünyasına qarşı genetik savaş getdiyini bildirən Xalq şairi bütün hücumlara baxmayaq məllətin öz yerinde olduğunu qeyd edir: "Kənar təsirlər, qloballaşma, başqa mədəniyyətlər nə qədər təsir göstərsə də, gənclik ruhun alt qatında olan böyük vətənpərvərlik duyğusundan heç vaxt aralı düşməyi: "Son günlerin hadisələri bunu aydın göstərdi. Əger çağırış olsa onmırıslar gənc cəbhəyə yollanar. Xalq ruhunu qoruyub saxlayıb. Əlinin zəhməti ilə dolanan, saf, sadə, torpağa bağlı olan, əli qabarlı fəhlə, kəndli - bu millət heç vaxt əyilməz. Bu millət heç vaxt mənəvi dəyərlərini itirməz. Çünkü millət bir gündə dəyişə bilmez. Biz heç vaxt öz millətimiz qüsurlarından xəcalət çəkməli deyilik. Bizim millət dünyamı sevən böyük insanlar, şəxsiyyətlər yetişdir. Aprel döyüsləri bir daha Azərbaycan insanların vətənpərvərlik duyğularının yerdə olduğunu göstərdi. Gənclər istənilən vaxt öz torpağını qorumağa hazırlıdır".

Professor Şahlar Əsgerov isə hesab edir ki, "dörd günlük mühərbiə"dən sonra sūlhən optimal yol kimi seçilib: "Biz artıq gücümüzü bir qədər tətbiq elədik. Bu o deməkdir ki, bir dəfə tətbiq olunan güc dəbadal tətbiq oluna bilər".

DÜNYA BU MÖVZU İLƏ YAŞADı

Azərbaycan diasporu, xaricdə yaşayışın bütün həmvətənlərimiz də bu məsuliyyəti ve hələddi tarixi mərhələdə Azərbaycan Ordusu ilə həmrəylik nümayiş etdirməyi, ordumuz və onun Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ətrafında six birleşməyi bacardılar.

"Menim təhsilim yoxdur. İlk okulu bitirmişəm. Ancaq əvəzində oğlumun döyüşə yazılmamasını istəyirəm. Mən gecədən sübhədək Azərbaycan əsərələri üçün dua edirəm. Onların zəfər qazanmasını istəyirəm". Anadoludan yaşılı bir qadının sosial mediada yazdığı bu sözləri xatırlayan **Giresun Universitetinin professoru Aygün Attar** həmin günlər cəbhədəki əsərələrin qəhrəmanlığını yüksək səviyyədə yaşadıqlarını, şəhidlərimizlə bağlı xəbərlərdən üzüldüklərini deyir: "Aprel döyüsləri zamanı Azərbaycan hansı duyguları keçirirdə, Türkiyə ictimaiyyəti də o hissələri keçirirdi. Bütün ictimaiyyət - qəlbə Azərbaycanla vuran insanlar dörd gün boyunca yatmadılar. Hami sosial mediada göz yaşları ilə cəbhədə baş verənlərə münasibət bildirirdi, xəbərlər izləyirdi. 4 gün ərzində Google axtarış sisteminde ən çox aranan kəmələr Dağlıq Qarabağdağı mühərbinin nəticələri, Azərbaycan əsərələrinin durumu ilə bağlı id. Hər kəs bacardığı qədər Azərbaycan xalqına dəstək olmayı özünə vəzifə bilirdi. Türkiyə həmin dörd günü bu mövzu ilə yaşadı".

Aprel döyüsləri Qarabağ sevgisinin insanları canına hopduğunu nümayiş etdirdi. Bizim gənclər dünyaya dövlət qurmağı öyrədə bilən bir milletin övdüğü olduqları göstərdilər. "Vətən uğrunda şəhid olmasa, o, Vətən olmur"- kəmələri isə artıq hamı üçün dəyişməyen şüardır. Doğma yurd yerlərindən analarımızın çörəyinə etri gelməyince, dirdərgin yurdaşları itirdikləri torpaqlara, ev-əşiklərinə qayıtmayınca, on minlərlə şəhidimizin qanı alınmayınca, düşmən tapdağında inləyin torpaqlarımızda üçrəngli bayraqımız dalğalanmayınca... bu xalq sakitləşməyəcək. Aprel günlərində olduğu kimi...

Tərəna Mehərrəmov
Yazı Azərbaycanlıları
və Digər Türk dillilər Xalqların
Əməkdaşlıq Mərkəzinin
Azərbaycan Mətbuat Şurası ilə birgə
keçirdiyi "Milli Ordumuzun aprel
sınağı: Vətənpərvərliyin Qarabağ
vəhdəti və yeni qəhrəmanlıq
salnaməsi" mövzusunda müsabiqəye
təqdim olunur